

KRAJOWA IZBA DIAGNOSTÓW LABORATORYJNYCH

1. Czy pracodawca musi zapewnić diagnostom laboratoryjnym środki ochrony indywidualnej?

Odp.: *Tak, pracodawca ma obowiązek zapewnienia niezbędnych środków ochrony indywidualnej.* Ten obowiązek wynika z przepisów powszechnie obowiązującego prawa tj.: Kodeks pracy, ustawa o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2019 r., poz. 1239).

Link do opinii prawnej: <https://kidl.org.pl/file/file/get?id=2567>

2. Czy muszę wykonywać czynności diagnostyki laboratoryjnej przy zwalczaniu epidemii jeśli pracodawca nie zapewnił mi środków ochrony indywidualnej?

Odp.: *Niezapewnienie przez pracodawcę pracownikowi niezbędnych środków ochrony indywidualnej może stanowić przesłankę do odmowy wykonania czynności diagnostyki laboratoryjnej przez diagnostę laboratoryjnego.* Polecenie pracy przy materiale potencjalnie zakaźnym, bez zapewnienia środków ochrony indywidualnej może być postrzegane za tzw. „ryzyko nieakceptowalne”. Należy jednak pamiętać, że odmowa wykonania pracy w każdym konkretnym przypadku będzie podlegała indywidualnej ocenie, w tym ewentualnie przez sąd pracy.

Link do opinii prawnej: <https://kidl.org.pl/file/file/get?id=2567>

3. Jestem diagnostą laboratoryjnym skierowanym do pracy przy zwalczaniu epidemii, pracodawca zapewnił mi odzież ochronną, jednak wymaga ode mnie, że będę ją samodzielnie prał, czy to jest zgodne z prawem?

Odp.: To na pracodawcy ciąży obowiązek, aby zapewnione środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze, które w wyniku stosowania w procesie pracy uległy skażeniu materiałami biologicznie zakaźnymi *były przechowywane wyłącznie w miejscu przez niego wyznaczonym*. Powierzenie pracownikowi prania, konserwacji, odpylania i odkażania przedmiotów, o których mowa powyżej **jest niedopuszczalne zgodnie z art. 237¹⁰ Kodeksu pracy**.

Link do opinii prawnej: <https://kidl.org.pl/file/file/get?id=2567>

4. Czy dopuszczalna jest tzw. „zdalna autoryzacja”?

Odp.: Wykonywanie tzw. „zdalnej autoryzacji” budzi poważne wątpliwości natury prawnej. Należy pamiętać, że autoryzacja wyników badań laboratoryjnych jest jedną z czynności

KRAJOWA IZBA DIAGNOSTÓW LABORATORYJNYCH

diagnostyki laboratoryjnej. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej (Dz.U. z 2019 r., poz. 849) – **diagnosta laboratoryjny wykonuje czynności diagnostyki laboratoryjnej w laboratorium**. Ponadto każdy diagnosta laboratoryjny zobowiązany jest do przestrzegania zasad etyki zawodowej oraz przepisów dotyczących wykonywania czynności diagnostyki laboratoryjnej określonych w art. 56 ustawy. Przepisy rangi ustawowej nie zawierają definicji tzw. zdalnej autoryzacji wyników badań laboratoryjnych. W przypadku sprzeczności norm ustawowych z aktami niższego rzędu tj. rozporządzeniami, należy zawsze stosować przepisy rangi ustawowej. W związku z powyższym, **każdy diagnosta laboratoryjny ma prawo do odmowy wykonania czynności diagnostyki laboratoryjnej polegającej na zdalnej autoryzacji wyników badań** (autoryzacji na odległość) tj. za pośrednictwem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności, jako czynności mogącej naruszać zasady wykonywania zawodu wynikające z ustawy o diagnostyce laboratoryjnej.

Link do opinii prawnej: <https://kidl.org.pl/file/file/get?id=2557>

5. Czy pracodawca może skierować diagnostę laboratoryjnego do pracy przy zwalczaniu epidemii?

Odp.: Nie, ponieważ skierowanie do pracy jest wyrażeniem ustawowo zdefiniowanym. Diagnosty laboratoryjni mogą zostać skierowani do pracy przy zwalczaniu epidemii, następuje to w drodze decyzji. Decyzję o skierowaniu do pracy przy zwalczaniu epidemii na terenie województwa, w którym osoba skierowana posiada miejsce pobytu lub jest zatrudniona, wydaje właściwy wojewoda, a w razie skierowania do pracy na obszarze innego województwa – Minister Zdrowia. Od decyzji wojewody przysługuje odwołanie do Ministra Zdrowia. Wniesienie środka odwoławczego nie wstrzymuje wykonania decyzji.

Link do opinii prawnej: <https://kidl.org.pl/file/file/get?id=2570>

6. Jaki jest maksymalny okres pracy wskazany w decyzji o skierowaniu diagnosty laboratoryjnego do pracy przy zwalczaniu epidemii?

Odp.: Decyzja o skierowaniu do pracy przy zwalczaniu epidemii stwarza obowiązek pracy przez okres do 3 miesięcy w podmiocie leczniczym lub w innej jednostce organizacyjnej wskazanych w decyzji.

Link do opinii prawnej: <https://kidl.org.pl/file/file/get?id=2570>

7. Komu przysługuje dodatkowy zasiłek opiekuńczy?

KRAJOWA IZBA DIAGNOSTÓW LABORATORYJNYCH

Odp.: Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r., poz. 374) wprowadziła możliwość uzyskania przez pracującego rodzica dziecka do lat 8, dodatkowego zasiłku opiekuńczego w wymiarze 14 dni w przypadku zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola lub szkoły do których uczęszcza dziecko, z powodu COVID-19. Dodatkowy zasiłek opiekuńczy przysługuje rodzicom lub opiekunom prawnym dzieci, którzy:

- opiekują się dzieckiem poniżej 8 roku życia,
- są objęci ubezpieczeniem chorobowym (np. są pracownikami, zleceniobiorcami, osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą).

Występując o wypłatę zasiłku należy złożyć oświadczenie do swojego płatnika składek np. pracodawcy, zleceniobiorcy (wzór oświadczenia dostępny jest na stronie ZUS). Osoby prowadzące działalność pozarolniczą składają oświadczenie w ZUS.

Link do opinii prawnej: <https://kidl.org.pl/file/file/get?id=2554>

8. Placówka w której pracuję, potrzebuje pilnie sprzętu i towarów niezbędnych do zapobiegania pandemii. Czy musimy stosować długotrwale procedury zamówień publicznych?

Odp.: Jak wynika z art. 6 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 374) do zamówień, których przedmiotem są towary lub usługi niezbędne do przeciwdziałania COVID-19, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1843), jeżeli zachodzi wysokie prawdopodobieństwo szybkiego i niekontrolowanego rozprzestrzeniania się choroby lub jeżeli wymaga tego ochrona zdrowia publicznego.

9. Placówka, w której pracuję obawia się o finansowanie prowadzonych przez siebie działań, w tym również czynności diagnostyki laboratoryjnej. Jak wygląda to w trakcie pandemii?

Odp.: Odpowiedź na pytanie znaleźć można w szczególności w art. 9 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 374), zgodnie z którym świadczenia opieki zdrowotnej wykonywane w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, udzielone przez podmioty wykonujące działalność leczniczą wpisane do wykazu, są finansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia ze środków pochodzących z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw

KRAJOWA IZBA DIAGNOSTÓW LABORATORYJNYCH

zdrowia, na podstawie sprawozdań i rachunków składanych do właściwego miejscowo dyrektora oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia.

Świadczenia opieki zdrowotnej, o których mowa powyżej, są finansowane w formie opłaty ryczałtowej za utrzymanie stanu gotowości do udzielania tych świadczeń oraz ceny odpowiadającej liczbie i rodzajowi świadczeń opieki zdrowotnej udzielonych w przyjętym okresie rozliczeniowym.

Szczegóły doprecyzowano w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 12 marca 2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 422) w sprawie sposobu i trybu finansowania z budżetu państwa świadczeń opieki zdrowotnej wykonywanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.

10. Jakie dodatki przysługują pracownikom wykonującym zawód medyczny, zatrudnionym w systemie pracy zmianowej w podmiocie leczniczym wykonującym działalność leczniczą?

Odp.: Zgodnie z art. 99 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 295) pracownikom wykonującym zawód medyczny, zatrudnionym w systemie pracy zmianowej w podmiocie leczniczym wykonującym działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne przysługuje dodatek w wysokości:

- 1) co najmniej 65% stawki godzinowej wynagrodzenia zasadniczego, obliczanej zgodnie z art. 98 ust. 3 u.d.l., za każdą godzinę pracy wykonywanej w porze nocnej;
- 2) co najmniej 45% stawki godzinowej wynagrodzenia zasadniczego, obliczanej zgodnie z art. 98 ust. 3 u.d.l., za każdą godzinę pracy wykonywanej w porze dziennej w niedziele i święta oraz dni wolne od pracy wynikające z przeciętnie pięciodniowego tygodnia pracy.

11. Czy osoby wykonujące zawody medyczne mogą być skierowani do pracy przy zwalczaniu epidemii?

Odp.: Tak. W obecnej sytuacji epidemicznej, stosownie do dyspozycji art. 47 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1239), pracownicy podmiotów leczniczych, osoby wykonujące zawody medyczne oraz osoby, z którymi podpisano umowy na wykonywanie świadczeń zdrowotnych, mogą być skierowani do pracy przy zwalczaniu epidemii. Skierowanie do pracy przy zwalczaniu epidemii następuje w drodze decyzji.

12. Czy skierowanie do pracy przy zwalczaniu epidemii jest bezwzględne? Czy są od niego wyjątki?

KRAJOWA IZBA DIAGNOSTÓW LABORATORYJNYCH

Odp.: Co do zasady, skierowaniu do pracy niosącej ryzyko zakażenia przy zwalczaniu epidemii nie podlegają:

- 1) osoby, które nie ukończyły 18 lat bądź ukończyły 60 lat;
- 2) kobiety w ciąży lub osoby wychowujące dzieci w wieku do 18 lat, w tym osoby wychowujące samotnie dzieci do lat 18;
- 3) osoby, u których orzeczono częściową lub całkowitą niezdolność do pracy;
- 4) inwalidzi i osoby z orzeczonymi chorobami przewlekłymi;

Decyzję o skierowaniu do pracy przy zwalczaniu epidemii na terenie województwa, w którym osoba skierowana posiada miejsce pobytu lub jest zatrudniona, wydaje właściwy wojewoda, a w razie skierowania do pracy na obszarze innego województwa - minister właściwy do spraw zdrowia.

13. Czy od skierowania do pracy przy zwalczaniu epidemii przysługuje odwołanie? Jeśli tak, to do kogo?

Odp.: Od decyzji wojewody przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw zdrowia jednak wniesienie środka odwoławczego **nie wstrzymuje wykonania decyzji**.

14. Jak mam się zachować w razie skierowania do pracy przy zwalczaniu epidemii w dotychczasowym i nowym miejscu pracy?

Odp.: Osobie skierowanej do pracy przy zwalczaniu epidemii dotychczasowy pracodawca jest obowiązany udzielić urlopu bezpłatnego na czas określony w decyzji. Okres urlopu bezpłatnego zalicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze u tego pracodawcy.

Podmiot leczniczy lub jednostka organizacyjna, do której skierowano pracownika, nawiązują z pracownikiem stosunek pracy na czas wykonywania określonej pracy, na okres nie dłuższy niż wskazany w decyzji.

15. Jak wygląda wynagrodzenie w razie skierowania do pracy przy zwalczaniu epidemii?

Odp.: Pracownikowi skierowanemu do pracy na podstawie decyzji przysługuje wyłącznie wynagrodzenie zasadnicze w wysokości nie niższej niż 150% przeciętnego wynagrodzenia zasadniczego przewidzianego na danym stanowisku pracy w zakładzie wskazanym w tej decyzji lub w innym podobnym zakładzie, jeżeli w zakładzie wskazanym nie ma takiego stanowiska. Przy czym wynagrodzenie nie może być niższe niż wynagrodzenie, które osoba skierowana do pracy przy zwalczaniu epidemii otrzymała w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym wydana została decyzja o skierowaniu jej do pracy przy zwalczaniu epidemii.

KRAJOWA IZBA DIAGNOSTÓW LABORATORYJNYCH

16. Czy w razie skierowania do pracy przy zwalczaniu epidemii przysługuje mi zwrot jakichkolwiek kosztów? Jeśli tak, to jakich?

Odp.: Osobie skierowanej przysługuje zwrot kosztów przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia, na zasadach określonych w przepisach o ustalaniu oraz wysokości należności przysługującej pracownikom państwowych jednostek z tytułu podróży służbowych na obszarze kraju. Zwrot kosztów z tytułu zakwaterowania lub wyżywienia nie przysługuje w przypadku zapewnienia w miejscu wykonywania pracy bezpłatnego zakwaterowania lub wyżywienia.

17. W toku wykonywania czynności zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych jestem ofiarą izolacji społecznej, nierzadko agresji. Co mogę z tym zrobić?

Odp.: Co istotne, pracownikom podmiotów leczniczych oraz innym osobom podejmującym na zasadach określonych w ustawie o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1239) działania w celu zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych i zakażeń u ludzi przysługuje ochrona prawna należna funkcjonariuszowi publicznemu. Regulacja ta odnosi się do art. 231a Kodeksu karnego (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1950 ze zm.). Zatem jeśli motywem naruszenia nietykalności, czynnej napaści czy znieważenia funkcjonariusza był fakt, że wykonuje on zawód bądź zajmuje stanowisko sprawca będzie odpowiadał z art. 222 i kolejnych w zw. z art. 231a KK. Przepisy te wprowadzają dodatkową ochronę funkcjonariusza. Co istotne, dość szczególnej odpowiedzialności podlega np. znieważenie funkcjonariusza, gdyż grozi za to kara grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.